NN 37/2019 (11.4.2019.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: UsII-407/18-7 od 16. siječnja 2019.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

782

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića, predsjednika vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Blanše Turić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb, koji zastupa Irena Brezovečki, dipl. iur., po punomoći broj: Su-511/2013, protiv djelomičnog rješenja tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, klasa: UP/I-344-03/18-11/590, urbroj: 376-10-18-6 od 4. rujna 2018., radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu izgrađenu na nekretninama u vlasništvu Općine Janjina i utvrđivanje visine naknade za pravo puta, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Općine Janjina, Janjina 111, 20246 Janjina, koju zastupa Katja Jajaš, odvjetnica u Rijeci, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, na sjednici vijeća održanoj 16. siječnja 2019.

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje djelomičnog rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/18-11/590, urbroj: 376-10-18-6 od 4. rujna 2018.

II. Nalaže se tužitelju Hrvatski Telekom d.d. iz Zagreba, Roberta Frangeša Mihanovića 9, da zainteresiranoj osobi Općini Janjina, Janjina 111, Janjina, nadoknadi troškove spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 60 dana od primitka ove presude.

III. Ova presuda objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Osporenim djelomičnim rješenjem tuženika utvrđuje se da je tužitelj infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Janjina prema evidenciji Općinskog suda u Dubrovniku, Zemljišnoknjižnog odjela Dubrovnik dostupnoj na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama tužitelj ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu prema podacima o EKI navedenim u elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, JLS Janjina, br: 11/2018 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja (točka I. izreke rješenja), količinu i vrstu EKI iz točke I. i II. djelomičnog rješenja čine trase kabelske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu (točka II. izreke rješenja), utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. ovog djelomičnog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Dubrovnik ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Dubrovnik dostupnoj na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (»Narodne novine« 152/11., 151/14. i 95/17.), (točka III. izreke rješenja), utvrđuje se da Općina Janjina ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog djelomičnog rješenja od 14. svibnja 2018., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Janjina ukoliko je ista nastupila nakon 14. svibnja 2018. prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Dubrovnik dostupno je na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji (točka IV. izreke rješenja), obvezuje se tužitelj u roku od 8 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog djelomičnog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti tuženiku i Općini Janjina (točka V. izreke rješenja), obvezuje se tužitelj u roku od 10 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja platiti Općini Janjina naknadu za pravo puta iz

ovog djelomičnog rješenja za prvu godinu. Svaka sjedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena (točka VI. izreke rješenja), te se obvezuje Općina Janjina omogućiti tužitelju ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog rješenja (točka VII. izreke rješenja).

Protiv pobijanog rješenja tužitelj je podnio tužbu zbog bitne povrede pravila postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. U tužbi u bitnom navodi da je između njega i Općine Janjina sklopljen ugovor o osnivanju prava služnosti javnih površina 6. listopada 2008., kojim je uređen odnos između tužitelja i Općine vezano za zasnivanje i izvršavanje služnosti koja ovlašćuje tužitelja na korištenje javnim površinama u vlasništvu Općine, u svrhu izgradnje, polaganja i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme u vlasništvu tužitelja, na vrijeme sve dok traje tužiteljeva potreba korištenja nekretnina. Ističe kako tuženik pogrešno zaključuje da ugovor sklopljen između Općine Janjina i tužitelja više ne proizvodi pravne učinke te upućuje na odredbu članka 8. stavka 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta kojom je propisano da obveza plaćanje naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine. Prema Pravilniku do obveze plaćanja naknade dolazi samo u slučaju ukoliko ne postoji uređen ugovorni odnos, koji predstavlja zaseban i isključiv pravni temelj korištenja nekretnine i plaćanja naknade za takvo korištenje. Ističe da iako je tuženik u postupku obavješten o sadržaju sklopljenog ugovora o služnosti, isti je posve zanemario činjenicu da su stranke sklopile ugovor o služnosti 6. listopada 2008., kojim su uredile odnos po pitanju korištenja nekretnina Općina za potrebe izgradnje, polaganja i održavanja tužiteljeve EKI te kako je pored toga suglasnom voljom tužitelja i Općine uređeno da je tužitelj ispunjenjem obveze plaćanja jednokratne naknade Općini u iznosu od 293.401,55 kn podmirio svoju obvezu plaćanja naknade za služnost trajno (članak 4. Ugovora o služnosti). Dakle, uopće ne ulazeći u pravno pitanje da li je ugovor i dalje na snazi, nije bilo mjesta donošenju djelomičnog rješenja kojim se tužitelj, unatoč postignutoj suglasnosti volja ugovornih strana, iznova obvezuje na plaćanje naknade Općini u istu svrhu. Smatra da je tuženik pogrešno zaključio kako ugovor o služnosti sklopljen između Općine i tužitelja više ne proizvodi pravne učinke te je time pogrešno razriješio (odlučio) prethodno pitanje s posljedicom da je zbog toga pogrešno primijenio odredbu članka 2. stavka 1. točka 21. Zakona o elektroničkim komunikacijama i članka 8. stavka 4. Pravilnika. Tužitelj osporava da bi ugovor o služnosti prestao dopisom Općine o otkazu od 13. travnja 2018., naime, iako je Općina navedenim dopisom prvotno izjavila tužitelju da otkazuje sklopljen ugovor o služnosti, koji otkaz je potom tužitelj dopisom u cijelosti osporio, Općina je naknadno tuženika obavijestila da su između nje i tužitelja odnosi po pitanju korištenja nekretnina u svrhu polaganja EKI već uređeni i to upravo sklopljenim Ugovorom o služnosti. Iz navedenih činjenica i istaknute kronologije, razvidno je da je Općina nakon izjave o otkazu i tužiteljeva osporavanja istoga, naknadno izjavila kako između nje i tužitelja odnos po pitanju polaganja EKI i korištenja njezinih nekretnina u tu svrhu već uređen sklopljenim ugovorom o služnosti – dakle izjavila da je ugovor i dalje na snazi, te predložila tuženiku obustavu postupka. Da tome nije tako, tuženik ne bi donio 4. svibnja 2018. rješenje kojim obustavlja postupak. Dakle, u ovoj pravnoj stvari se pojavilo pitanje postoji li u trenutku donošenja djelomičnog rješenja ugovor o služnosti, kao pravni odnos kojim bi već bio uređen odnos između tužitelja i Općine, a vezano za zasnivanje i izvršavanje služnosti koja ovlašćuje tužitelja na korištenje javnih površina u vlasništvu općine, a radi pristupa, održavanja, korištenja i razvoja EKI koja je u vlasništvu tužitelja i kojom tužitelj obavlja djelatnost i svoje registrirane djelatnosti pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga koje su ujedno usluge ZEK-om određene uslugama od javnog interesa. Smatra da je tuženik propustio raspraviti ovo prethodno pitanje po pravilima stvarnog prava primjenom odredbe članka 240. Zakona o vlasništvu po kojima služnost prestaje istekom završnog roka odnosno raskidnog uvjeta uz primjenu odredbi o završnom roku iz članka 301. u vezi s člankom 279. stavkom 3. Zakona o obveznim odnosima vezanih za raskidni uvjet. Tuženik je propustio pravilno ocijeniti da se ovdje radi o ugovoru o služnosti koji je sklopljen s trajanjem »sve dok traje HT-ova potreba korištenja javnih površina«, a koja potreba na strani tužitelja nije prestala postojati. Nadalje, ističe da kod ugovora sklopljenih pod završnim rokom ili odgodnim uvjetom niti jedna strana nema pravo jednostranog otkazivanja ugovora bez obzira radi li se o pravilima stvarnog ili obveznog prava, te u tom smislu se u svakom slučaju ne radi o ugovoru sklopljenom na neodređeno vrijeme, u smislu članka 212. Zakona o obveznim odnosima, temeljem kojeg bi općina imala pravo jednostranog otkaza. Smatra da otkaz nije propisan zakonom kao način prestanka služnosti, ali je propisan prestanak služnosti istekom roka i ispunjenjem raskidnog uvjeta. Vremensko trajanje ugovora izričito je određeno člankom 4. »sve dok traje HT-ova potreba za korištenjem javnih površina« pa se time radi o završnom roku na koji se, primjenjuju odredbe o raskidnom uvjetu, te dok ovaj rok završi odnosno raskidni uvjet ne nastupi, ugovor traje i proizvodi pravne učinke niti jedna strana nema pravo jednostranog otkazivanja ugovora. Predlaže da ovaj Sud usvoji tužbeni zahtjev i poništi pobijano djelomično rješenje tuženika od 4. rujna 2018.

Tuženik u odgovoru na tužbu u bitnom navodi da je potpuno netočan i pogrešan navod tužitelja da ga je tuženik neosnovano obvezao na plaćanje zainteresiranoj osobi naknade za pravo puta te je time povrijedio odredbu članka 2. stavka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama i članka 8. stavka 4. Pravilnika. Naime, zainteresirana osoba je pokretanjem postupka pred tuženikom jasno izrazila volju da joj se osporavanim rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama (česticama) koje su u njenom knjižnom vlasništvu. Napominje da zainteresirana osoba u izjavi ističe kako se ne smatra vezana ugovorima od dana dostave izjave tužitelju da u trenutku otkaza ugovora nema dospjelih obveza između